

Handläggare
Mahi Akter
Telefon: 08-50801637**Till**
Kommunstyrelsen Rotel IV

Kontorsytttrande avseende aktivitetskrav i försörjningsstödet: Ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholm stad Dnr KS
2026/416

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens kontorsytttrande.

Sammanfattning

Regeringen föreslår ett nationellt aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd, innebärandes att kommunerna blir skyldig att tillhandahålla aktiviteter för de som omfattas av kravet. Kommunstyrelsen har remitterat socialnämndens förslag att föreslå för kommunfullmäktige att ge arbetsmarknadsnämnden ansvaret att tillhandahålla aktiviteter inom aktivitetskravet enligt 12 kap. 6 a§ socialtjänstlagen (SoL), till stadsdelsnämnden för yttrande.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteterna inom aktivitetskravet och har god förmåga att möta förändringar som förslaget innebär. Ett samlat ansvar inom en och samma nämnd skapar bättre förutsättningar för enhetlighet, likställighet och effektiv resursanvändning. Om förslaget bifalles är det av vikt att samverkan stärks för att säkerställa att individer får rätt stöd. Förvaltningen påtalar att omställningsarbetet, som bland annat innebär ökad administration genom inhämtandet av mer underlag i behov av bedömning, kommer att innebära utökade kostnader och behov av ökade resurser. Den anpassade arbetsträning som förvaltningen idag tillhandahåller för personer med skadligt bruk och beroende och som kommer att omfattas av aktivitetskravet bedöms kunna tillgodoses inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Nämnden följer behovet och utvecklingen av att stadsdelsnämnden fortsatt bedriver egen arbetsträning för arbetssökande som inte omfattas av den verksamhet som bedrivs vid Stockholms stads Jobbtorg.

Bakgrund

Regeringen föreslår ett nationellt aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd, vilket innebär att kommunerna blir skyldig att tillhandahålla aktiviteter för de som omfattas av kravet.

Kommunstyrelsen har remitterat socialnämndens förslag att föreslå för kommunfullmäktige att ge arbetsmarknadsnämnden ansvaret att tillhandahålla aktiviteter inom aktivitetskravet enligt 12 kap. 6 a§ socialtjänstlagen (SoL) till samtliga stadsdelsnämnder samt Stadsledningskontoret. På grund av kommunstyrelsens korta remisstid besvaras remissen från förvaltningen med ett kontorsyttrande till kommunstyrelsen. Remissen ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2026-04-28 och anmäls till Järva stadsdelsnämnds sammanträde 2026-05-19.

Ärendet

Aktivitetskravet i försörjningsstödet är del av regeringens bidragsreform, som föreslås träda i kraft 1 juli 2026. Kommunerna blir skyldig att tillhandahålla aktiviteter för de som omfattas av kravet. Den nuvarande ansvarsfördelningen i Stockholm stad delas av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna för att enskilda med försörjningsstöd ska närma sig arbetsmarknaden och genom studier eller arbete bli självförsörjande. Genom Jobbtorg Stockholm har Arbetsmarknadsförvaltningen det huvudsakliga ansvaret för stadens arbetsmarknadsinsatser. Socialförvaltningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteterna inom aktivitetskravet.

Barnrättsperspektiv

Enligt lagrådsremissen *Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd* bedöms aktivitetskravet stärka barns utveckling och trygghet genom att förbättra föräldrars möjligheter till självförsörjning och därmed hushållets ekonomi. Vissa remissinstanser framhåller att barns grundläggande behov kan riskera att åsidosättas om föräldrar inte uppfyller aktivitetskravet samt att det finns risk att barns behov påverkas genom att det inverkar på vårdnadshavares möjlighet att utöva föräldraskap. Regeringen betonar att socialnämndens krav ska vara anpassade efter föräldrars förutsättningar och att förslagen tar hänsyn till föräldrars vårdnadsansvar, exempelvis genom anpassning efter barnomsorg. Förvaltningen har ett tydligt barnperspektiv i arbetet med barnfamiljer som uppbär försörjningsstöd, exempelvis genom regelbundna frågor om barnets situation samt att hänsyn tas till barnets behov vid bedömning av försörjningsstöd. Vidare har förvaltningen goda förutsättningar att möta ett eventuellt ökat behov av förskoleplatser, förutsatt att bemanning och organisation

anpassas i takt med förändringen. Detta påverkas inte av vilken nämnd som ansvarar för aktiviteter inom aktivitetskravet.

Jämställdhetsperspektiv

Ett sammanhållet ansvar hos arbetsmarknadsnämnden kan komma att bidra till stärkt jämställdhetsperspektiv genom att kvinnor och män i högre grad får tillgång till arbetsinriktade insatser som leder till egen försörjning. Ett tydligt arbetsmarknadsfokus kan särskilt stärka grupper av kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Dock finns risker att jämställdheten påverkas ogynnsamt om aktiviteterna inte tar hänsyn till könsspecifika livsvillkor. Om insatserna utformas standardiserat och utan flexibilitet kan det leda till att kvinnor i större utsträckning får svårare att uppfylla aktivitetskravet, då kvinnor exempelvis oftare ansvarar för obetalt omsorgsarbete. Bedömningen är dock att dessa risker föreligger oavsett vilken nämnd som ansvarar för aktiviteter i aktivitetskravet.

Funktionshinderperspektiv

Ur ett funktionshinderperspektiv kan ett sammanhållet ansvar hos arbetsmarknadsnämnden för aktivitetskravet bidra till stärkta möjligheten till egen försörjning genom ett tydligt fokus på arbetsmarknadsnära insatser. Samtidigt finns risk att om aktiviteterna inte anpassas efter individens funktionsförmåga, eller om tillgänglighet och stödinsatser brister, kan kravet bli svårt att uppfylla. Bedömningen är dock att dessa risker föreligger oavsett vilken nämnd som ansvarar för aktiviteter i aktivitetskravet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningarna Individ och familj, Främjande och förebyggande sociala insatser och förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ansvarsfördelning

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att arbetsmarknadsnämnden ska ansvara för att tillhandahålla aktiviteter inom aktivitetskravet. Förslaget ligger i linje med arbetsmarknadsnämnden uppdrag och innebär ett förtydligat och mer sammanhållet ansvar gällande arbetsmarknadsfrågor. Ett samlat ansvar inom en och samma nämnd skapar bättre förutsättningar för enhetlighet, likställighet och effektiv resursanvändning.

Den arbetsträning som förvaltningen idag tillhandahåller för personer med skadligt bruk och beroende och som kommer att omfattas av aktivitetskravet bedöms kunna tillgodoses inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Förvaltningen anser att det även fortsättningsvis är angeläget att anpassade aktiviteter för arbetsträning erbjuds målgruppen inom ramen för aktivitetskravet. Personer med skadligt bruk och beroende som uppbär

försörjningsstöd har ofta behov av stöd inom flera livsområden och sannolikt kommer det finnas behov av stöd från olika verksamheter inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Detta ställer krav, precis som idag, på god samverkan mellan nämnderna. Enligt förslaget har stadsdelsnämnderna fortsatt ansvar för arbetsförberedande insatser i form av arbetsträning för arbetssökande som inte omfattas av den verksamhet som bedrivs vid Stockholms stads Jobbtorg. I remissen konstateras att det möter vissa hinder att stadsdelsnämnder fortsatt bedriver egen arbetsträning utifrån befintligt uppdrag och budget. Om detta förslag träder i kraft är det svårt att bedöma behov av en sådan verksamhet. Nämnden följer utvecklingen och får på sikt vidta eventuella åtgärder utifrån förändrade behov.

Förvaltningen delar bilden att civilsamhällesorganisationer och privata utförande kan tillhandahålla aktiviteter inom ramen för aktivitetskravet vilket ger ett bredare utbud av insatser som kan passa fler individer. Förvaltningen påtalar behovet av uppföljning av aktiviteter för att säkerställa att dessa genomförs med god kvalitet.

Ökade kostnader

Förvaltningen påtalar att omställningsarbetet, som bland annat medför ökad administration för att bedöma rätten till ekonomiskt bistånd, kommer att innebära utökade kostnader och behov av ökade resurser. Utökade kostnader och behov av ökade resurser föreligger dock oavsett vilken nämnd som ansvarar för aktiviteter i aktivitetskravet.

Förmågan att möta förändringar

Förvaltningen har deltagit i Stockholms stads förberedelsearbete kring aktivitetskravet och har god förmåga att möta förändringar som förslaget innebär. Förvaltningen påtalar att det är av vikt att ytterligare stärka samverkan mellan arbetsmarknad- och stadsdelsnämnderna i syfte att säkerställa att individer får rätt stöd, särskilt när Jobbtorgs målgruppen potentiellt breddas. Vidare framhåller förvaltningen att förslaget inte fräntar ett fortsatt gemensamt ansvar för arbetsmarknads-, social- och stadsdelsnämnderna att verka för att fler försörjningsstödmottagare blir självförsörjande.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-04-28
Susanna Juvas Hagbjörk, Avdelningschef	2026-04-28